

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Kedd 1923 október hó 30. Felelős szerkesztő: Dr. Hegedűs Lóránt. Szerkesztőség: Piac-utca 34. szám. Telefon: 10-20, éjjel: 18. Kiadóhivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. szám. ARA: 200 KORONA. Kiadó: Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság. Debreczen. Az előfizetés ára: havonta 4000 korona, külföldre 8000 korona. évi. 246. szám.

Eredmények

Bethlen miniszterelnök tegnap ítéletet mondott az előtte volt kormányok vétkeiről, amikor lefestette, hogy milyen nyomorúságos állapotban sanyalódó országot vett át kormányzásra. Ezzel az ítélettel mondjuk ki mi, még a Bethlen elődének kormányzása idején s így ma felesleges megállanunk a beszéd e passzusánál. Hozzá kell azonban szólnunk a beszédnek ahhoz a részéhez, amelyben a miniszterelnök országlása legnagyobb vívmányának „a szomszédainkkal élhető viszony” megteremtését jelölte meg. Csakugyan nagy eredmény, hogy a miniszterelnök most jó és kellemes állapotnak ismeri el azt, amit az ellenzék évek óta óhajtott s követelt a hazatérés ellenére is: jónak és kellemesnek tüntetett fel, jobbnak és kellemesebbnek, mint a „magyar orientáció” egykor oly kedvelt állapotát, ekkép jelölték meg a „splendid isolation” állapotát, noha splendidnek éppen nem volt nevezhető a mi izoláltságunk rongyos és éhes nyomorúságunkban.

Ezt nem hánytorgatásként mondjuk el most, csak éppen arra akarunk rámutatni, hogy ha már a miniszterelnök szerint sem ideálisak a mai állapotok, ha „ma is messze vagyunk a céltól”, érdemes volna revízió alá venni mindazokat az elveket, amelyek az izolationnal együtt Bethlen kormányra lépése idejéig még Bethlen politikájának alapját képezték. Mert ha a belső állapotok megváltozása a jó szomszédi viszony létesítésének s az a kölcsön felvételének lehetőségét teremtméte meg, ha már egy ilyen mérvű belpolitikai konszolidáció is ennyi eredményt hozott, talán mégsem praktikus megakadályozni még tökéletesebb kiépítését a jogrendnek, amelynek egyik jelentős része az ugynevezett szabadságjogok, amelyekről Bethlen még mindig úgy beszélt, mint elődei beszéltek a „magyar orientációról”.

Nem bizonyos az, hogy a szabadságjogok helyreállítása, a tökéletes jogrend kiépítése olyan veszélyt jelentene, mint mondta Bethlen miniszterelnök nemrég. Nem bizonyos, hogy a sajtó arra való szabadsága, hogy megtisztíthassa a közéletet, a polgárok szabadsága, hogy titkosan adhassák szavazatukat, akár a kormánypart jelöltjére és az egész ország által az egész vonalra amvira óhajtott demokratizálás hallatlan baji zudítana az országra. Lassu tempóban, lépésről lépésre jutott el a miniszterelnök — kormányra lépésétől a fajvédők kiszorításán át — a

mai állapotokig, melyeket eredménynek hirdetett a balassagyarmati közönség előtt, pedig ha gyorsította volna a tempót, úgy a ma eredménynek hirdetett haladásá korábban bekövetkezett volna és korábban jutottunk volna el a kölesönig. Ha a miniszterelnök a szabadságjogokról, a tökéletes jogrendről

való felfogását revízió alá veszi egészen az internálótábor megszüntetéséig. — az újabb belső és külső politikai sikerekre nem kellene oly sokáig várakoznia, mint amennyi idő eltelt a „magyar orientáció”, a „splendid isolation” elvétől a külföldi kölcsönig.

Holnap újra elnapolják a Házat

Szilágyi Lajos számon kéri a kormány mulasztásait

Budapesti tudósítónk jelenti: A nemzetgyűlés holnap délelőtti ülést tart, melyet a Ház elnöksége az ellenzék házszabályszerű kívánságára hívott egybe, és ezen bizonyos, azonban, hogy a holnap megszakított szünetet a Ház folytatni fogja, mert a kormány és az egységspárt továbbra is azon az állásponton van, hogy a nemzetgyűlés bizonytalan ideig ne tartson üléseket. Így a holnap csak ugynevezett formális ülés lesz, amely azonban felszólalásokban, sőt esetleg viharokban is bővelkedni fog.

Farkas István indokolja meg a Ház egybehívásának szükségességét, kifejti a szociáldemokratáknak azt a változatlan álláspontját, hogy a házbérbékkérdést 1924. május 1-ig megbolygítani nem lehet és akkor is csak törvényhozási uton lehet a házbéreket szabályozni. De a házbér kérdésén kívül Farkas István az általános drágaság kérdését is szóvá teszi és indítványozni fogja, hogy a Ház maradjon együtt már csak azért is, hogy a jelenleg egyáltalában nem indokolt drágasági intézkedésekre megállítsa a kezét. Mindezek alapján indítványozni fogja, hogy a Ház a következő napokon is tartson ülést.

Ezzel szemben az elnök napirendi indítványában a Ház bizonytalan időre való tovább elnapolását javasolja.

A házszabályok értelmében a napirend megállapításához négy szónok szólhat: kettő az elnöki indítvány mellett, kettő ellene. Az elnöki indítvány ellen egy szociáldemokrata és Szilágyi Lajos szólal fel, aki nagyobb bírálatot szándékozik mondani a kormány politikájáról. Szilágyi ma a következőkben fejtette ki álláspontját:

— Multkorj beszédemben már jeleztem, hogy melyek azok a törvényjavaslatok, amelyeket a nemzetgyűlésnek sürgősen tárgyalnia kellene. Ráolvastam a multkor és rá fogom olvasni most is az egyes miniszterekre, hogy mivel tartoznak.

— A népiéleti miniszter öszre ígerte, de nem terjesztte be a hadtörvények, rokkantak, árva ügyek rendezéséről szóló törvényjavaslatot. Ezzel a kérdéssel annál inkább is foglalkozni kell, mert legutóbb is olyan kormányrendelet jelent meg, amelyet nem hagyhattunk szó nélkül.

— Szorgalmazni akarom a közigazgatási reform ügyét is. Emlékezzünk csak vissza, hogy már 1917—18-ban a munkapártot állandóan ostromozták, mert önmaga hosszabbította meg létét s állandóan azt hányták szemére, hogy épp ezért nincs létjogosultsága. Most pedig senki sem szól arról, hogy még ugyanabból az időből, amikor a munkapárt uralomra jutott, vannak törvényhatóságaink. A fővárosnál időközben megtörténnek ugyan a vá-

lasztások, de a többi, vidéki törvényhatóságainknál még nem történtek meg.

— A kereskedelmi minisztertől követelné fogom a magánalkalmazottak jogviszonyának sürgős szabályozását s meg akarom kérdezni a pénzügyminisztert és igazságügyminisztert urakat, hogy hol vannak és melyek azok a javaslatok, amelyeket szintén öszre ígértek a Háznak.

A birodalmi biztos elcsapta a szász kormányt

Bajorország ellen is erélyes rendszabályok készülnek

Drezda, okt. 29. A Wolff-ügynökség az állami kancelláriából a késő esti órákban a következő értesítést kapta:

A szász kormány határozottan visszautasítja a birodalmi kancellárnak azt a felszólítást, hogy a szász kormány mondjon le. Ok erre nincsen és a birodalmi kormány követelése a birodalmi alkotmány értelmében megengedhetetlen. Csak a szász országgyűlés jogosult a szász kormány lemondására. Addig, amíg ez nem történik meg a szász kormány helyén marad, azonban az országgyűlésen döntést provokál.

Berlin, okt. 29. A birodalmi elnök ma kiadott rendeletével felhatalmazta a birodalmi kancellárt, hogy a szász kormányt és szükség esetén más szász hatóságokat is elmozdítson. A birodalmi kancellár a felhatalmazás alapján, mint hogy a szász kormány válasza megtörtént, a szász szabadd állam élére haladéktalannal birodalmi biztosit nevez ki.

Berlin, okt. 29. (Wolff.) A birodalmi kancellár dr. Heintze volt minisztert nevezte ki Szászország birodalmi biztosává.

Drezda, október 29. Ma délután 12 és 1 óra között mutatta be a birodalmi főbiztos megbízottja, Olbrich kapitány megbízólevelét, majd közölte az egyes miniszterekkel, hogy a birodalmi kormány felmentette őket állásuktól. A miniszterek ezután csakhamar elhagyták hivatalukat. A birodalmi véderő megszálta a postát, a táviróhivatalt és a nemzetgyűlés épületét. A kommunista újságokat a rend fenntartása érdekében beiltották, politikai gyűléseket egyelőre nem engedélyeznek. A megbízott ma megkezdte tárgyalásait egy új kormány megalakítása céljából és nem lehetetlen, hogy ez a fáradozása már ma estére eredményesnek bizonyul.

Ultimátum Bajorországhoz

Berlin, október 29. A Montag Post müncheni jelentése szerint a bajorokhoz intézett jegyzéket, melyben a bajor kormányt felszólítják arra, hogy az alkotmány szerinti állapotot ismét állítsa helyre, vasárnap nyitották át a miniszterelnöknek. Ma hétfőn Münchenben minisztertanács lesz, amely a birodalmi kormány jegyzékével foglalkozik.

Az ellenzéki szónokokkal szemben a kormánypart szónokai természetesen a további elnapolás mellett beszélnek majd és nem kétséges, hogy a Ház a holnapi ülésen a meghosszabbítás mellett fog dönteni.

A népszövetség főtitkára Budapesten

A népszövetség főtitkára Drumond kedden délután 1 óra 25 perckor érkezik Bukarestből Budapestre a keleti pályaudvarra. A magyar kormány a határállomáson külön kocsit bocsát rendelkezésére s a határra eléje utazik a külügyminiszterium egyik tisztviselője.

Dunakonferencia Belgrádban

Budapestről jelentik: A dunamenti államok a jövő hónapban Belgrádban konferenciát tartanak a dunai kérdésekben. A tárgyalások főanyaga a Duna, főképpen pedig a Vaskapu szabályozása. Tárgyalásra kerülnek a nemzetközi hajózás kérdése, a vámkezelés megkönnyítése és a kikötők használata idegen államok területén.

Berlin, október 29. A kormány elhatározta, hogy Szászországban a legteljesebb mértékben keresztüviszi akarát és nem riad vissza attól sem, hogy a kommunista vezetőit, sőt a kommunista minisztereket letartóztassa.

A kormány elhatározta továbbá, hogy amennyiben Bajorország nem fogadja el a feltevételeket, vele szemben is erélyesen fog eljárni. Szigorú rendszabályokat léptetne életbe, amelyek között első helyen áll az, hogy a véderő zsoldját nem folyósítaná. Szigorú intézkedéseket léptetne életbe továbbá a vasúti forgalomra vonatkozóan is.

A szociálisták neheztelnek a kormányra

Berlin, október 29. A szociálista párt vezetőinek tanácskozását, amelyen arról döntének, hogy támogassák-e tovább is a kormányt, holnapra halasztották. A szociálista képviselők nagyon komolyan élik meg a helyzetet. Nagyon rossz néven veszik a kormánytól minden személyi szempontot is mellőző energikus eljárását a szász kormányval szemben. Különösen az bántja őket, hogy a szász kormány lemondásának feladatát egy kapitánvra bízta.

Anglia nem ismeri el a rajnai kormányt

London, okt. 29. (Wolff.) A Daily Telegraph írja: Az angol kormány elhatározta, hogy a szeparatistákat nem engedi be az angol zónába és nem ismeri el a szeparatista kormányt. A megszállott területekről az angol megfigyelők azt jelentik, hogy a francia helyi hatóságok támogatnak egyes szeparatista csoportokat, így különösen Mathes híveit. A belga hatóságok semlegessége is kétes.

Angol és amerikai kölcsönai alatt Németországnak

Berlin, október 29. A kormány előtt két kölcsönajánlat fekszik. Az egyiket angol, a másikat amerikai magántőkészek tették és úgy az angol, mint az amerikai kormány jóindulattal viselkedik a javaslattal szemben. A kölcsön a német ipar helyreállításának célját szolgálja, mindkét javaslatnak azonban az az előfeltétele, hogy a kormány hozza rendbe a költségvetést és megfelelő pénzügyi ellenőrzésnek vesse

alá magát. Az angol csoport emőke egy ismert gazdasági szaktekinély, a tárgyalások megkezdése céljából már Berlinbe érkezett. A kölcsönök előfeltétele az, hogy a birodalom egy-szes maradjon és hogy a kormány a szeparatista törekvések fölött urrá legyen.

Vörös László és Szterényi a máv tarifameiréséről

Budapest, okt. 29. Walkó Lajos kereskedelmi miniszter ma délelőtt újra összehívatta az országos közlekedés-ügyi bizottságot, amely a múlt héten is állást foglalt a vasuti tarifameirés ellen. A mai anketon, amelyet délelőtt 10 órakor nyitott meg Walkó miniszter, Vörös László volt kereskedelmi miniszter szólalt fel először. A maga részéről nem talál alapot a kritikára, mert amit az államvasutak a közlekedésügyi bizottság elé terjesztettek, nem alkalmas komoly bírálatra. Külön szakbizottság kiküldését javasolja. A bajok okát abban látja, hogy nincs kereskedelmi szellem a vasutigazgatóságban. Szterényi József báró helyteleníti a tarifameirést. Nézete szerint ez inflációhoz vezet. A létszámapasztást nevétségnek tartja. Megdöbben az államvasutak 173 milliárdos deficitjén. Kifogásolja a természetbeni ellátást. Feleslegesnek tartja a kereskedelmi miniszterium keretében a vasuti osztályt. Más rendszert kíván, a melynek egyszerűsítés volna a vezérlő gondolata. Hegyeshalmy Lajos nem fogadja el Veres Lászlónak a szakbizottság kiküldésére vonatkozó javaslatát. A vitát holnap folytatják.

Valorizálják a városi haszonbéréket

Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága ma délután dr. Vargha Elemér tanácsnok, tb. főjegyző elnöklere alatt ülést tartott, melyen a holnapi rendkívüli közgyűlés tárgyait készítették elő.

A jog- és pénzügyi bizottság javasolja a közgyűlésnek, hogy a vízvezetékre szükséges 130 millió és a szennyvízszűrő-telep építésére szükséges 150 millió korona hitelnek — a melyet a város a Pénzügyi Bizottságtól kap — a feltételeit fogadja el. A vegykísérleti állomásnak talajismereti laboratóriummal való kibővítéséhez a város 1.500.000 koronával járul hozzá.

A mezőgazdasági haszonbérék valorizálásáról

Az előző rendelet negyedik szakasza valorizálja a buza-haszonbéréket, de nem tartalmaz intézkedéseket a mult gazdasági évrre. A tanács úgy határozott, hogy a felekkel való megállapodás vagy az esetleg provokált bírói döntés jogerőre emelkedése után 8 nappal kell a bérlőknek kifizetni a különbséget.

Magoss György dr. polgármester hangoztatja, hogy a városnak nem lehet célja bérlői existenciáját tönkretenni s ezért úgy kell megállapítani az emelés mértékét és a befizetési határidőt, hogy azokat a bérlők elvisel-hessék.

Zöld József tanácsnok azt ajánlja, hogy akik bírják, azok fizessék be egyszerre a különbözetet, a rosszabb helyzetben levő bérlőknél pedig osz-szák be azt négy egyenlő részletben a jövő gazdasági évrre.

A bizottság végül is hosszas vita után elhatározta, hogy a közgyűlésnek azt a javaslatot teszi, miszerint a haszonbérmegállapításra kiküldött bizottságot hatalmazza fel, hogy ahol szükségét látja, méltányosságából te-gyen könnyítéseket.

Tóth István javasolta ezután, hogy a bizottság hívja fel a tanács figye-lmét

a munkanélküliség enyhítése céljából a köztemető földmunkáitai-nak megkezdésére.

Zöld József tanácsnok ezzel kapcsolatosan a ház helyrendezési ügyek-ben azt a bejelentést tette, hogy a földbirtokrendezést végző Fekete Ge-deon kuriai bíró a városra bizza, hogy jelölje ki a tekintetbe jövő in-gatlanokat. Ezért azt ajánlotta, hogy kérjék fel Tóth István és Barna László bizottsági tagokat a tanácsnak ebben a munkában való támogatására.

Magoss György dr. polgármester azt tartja helyesnek, hogy a tanács kérjen fel egyes szakértőket a közre-működésre. Ami a ház helyeket illeti, azok kijelölése csak a város keleti, homokos részén történhetik meg, tel-körben a gázgyártól a Nagyerdőig. Tóth István városépítészeti szem-pontból kívánja, hogy az Emlékker-tet rendezzék és a Csokonai-színház körüli térséget is parkirozzák. A ke-ritések elbontásával és eladásával mindkét helyen fedezni lehet a költsé-geket.

Markovics Elemér dr. a Kátyin-tér fásítását sürgette.

Magoss György dr. polgármester helyesnek tartja az eszmet, de fonto-sabb emél a Sestakeriben két utca megnyitása, amelyek a 60—70 öl hosz-szu telkeket kettévágják és új fejlő-dési lehetőségeket nyitnának meg.

A bizottság általános helyesléssel fogadta a tervet, amelyet Pető La-jos városi mérnök vetett fel és ezzel kapcsolatban kívánatosnak tartja a kertiségek rendezését is.

Három hivatalfőnök a B) listán 128 városi tisztviselő kapja meg kedden a felmondó levelet

A városházán ma kezdtek meg a felmondó levelek kézbe-sítését azoknak a tisztviselő-eknek, akik részint maguk kérték végeiban alá vonásukat, részint pedig a létszámcsökkentő bizottság találta őket nélkülöz-hetőknek. A B. listára helyezett tisztviselőknek csak egy ese-kély töredéke kapta kézhez ma az elbocsátó levelet, a nagy többség csak holnap értesül hivata-losan arról, hogy a város nem revlektál többé szolgálataira.

Kiszivárgott hírek szerint 128-an lesznek ilyenek, ezek szerint a létszámapasztó bi-zottság szorosan a törvényhez tartotta magát és a husz száza-tikos apasztást végrehajtotta. Legtöbb tisztviselőt, számsze-rint 29-et az adóhivataltól bo-csátottak el, köztük egy vezető tisztviselő is. A legnagyobb fel-tűnést azonban nem ez az elbo-csátás fogja kelteni, hanem

azok, amelyek három önálló hivatalfőnöknek a város szol-gálatából való távozását jelen-tik. Mind a három B. listára he-lyezést már ma meglepetéssel tárgyalták azokban a körökben, ahová a hír kiszivárgott, ugy-szintén azt is, amely az árva-szék egyik tisztviselőjét érte.

Az elbocsátottak teljes név-sora holnap válik ismeretessé.

Budapestben a tisztviselői lét-számcsökkentés ügyében ma délelőtt tartott ülést a székesfő-város tanácsa. A hozott döntés szerint a főváros nem bocsátja el tisztviselőinek a kormányren-delet által előirt 20 százalékát. Az elbocsátott fővárosi tisztvi-selők száma mindössze 680—700 között mozog.

Miskolcon szombaton délben kézbesítették a városi tisztvis-e-lőknek a felmondó leveleket, összesen 51 tisztviselőt tettek B. listára.

Bethlen a külső és belső politikai helyzetéről

Tegnap Balassagyarmaton Sze-rovszky Béla beszámolóján nagy ha-tás mellett mondta el előre várt be-szédét Bethlen István gróf miniszter-elnök.

Beszéde elején a kormány hata-louira kerülése előtti állapotokat tes-tette, amelyek következményeit sínlyi ma az ország. Külpolitikai téren ak-kor izolálva voltunk, ami az antant-hatalmakat illeti. Ausztria pedig bój-kolt alatt tartott bennünket. Ami a belpolitikát illeti, a forradalmak ren-djén a kormányok tekintélye nullpontra süllyedt, hiányzott a parlamentből az intelligencia legjáva, hangulatok után indult a nemzetgyűlés és az admi-nisztráció.

A forradalmak és az ellenforra-dalmak rendjén az adminisztráció egyes fontos váraiba olyanok kerül-tek be, akik talán politikai szempont-ból egy és más szolgálatot tettek volt, azonban nélkülöztek a legszüksé-gesebb ismereteket ahoz, hogy renes adminisztrációt folytathatni lehetett volna. A társadalom hozzászólt a for-radalmak alatt ahoz, hogy állami funkciókat bitoroljon. Gombamódra szaporodtak az egyesületek, amelyek-nek mindegyike állami funkciót akart teljesíteni. A társadalom egyes tele-lőitlen tényezői külpolitikai kérdése-kek nemcsak foglalkoztak, hanem ön-álló külpolitikát csináltak s teljesen kompromittálták az ország külpoliti-káját.

A pénzügyi helyzetet vázolva, el-mondta a miniszterelnök közismert bajainkat és végül ezzel végezte az összefoglalást:

Valóban siralmas volt az ország helyzete. A kormány tekintély nél-kül, politikai izoláltság, benn az or-szágból a jogrend hiánya, a társa-dalomnak az a törekvése, hogy állami funkciókat gyakoroljon egy dezorgani-zált adminisztráció.

Az bizonyos — folytatta a mi-niszterelnök — hogy ma minden té-ren előbbre vagyunk. Utal a kölcsön-ügy sikerére, a szomszédainkkal foly-tatott tárgyalásokra. Itt benn helyre-állították a kormány tekintélyét, az

intelligencia vezető szerepét, megszü-n-tek a puccsok, helyreállt a jogrend, a közbiztonság s a társadalom csak jogos funkciókat gyakorol. Kijutottunk nagyjából a kötött gazdaságkódás ne-ljézéséből is. Nem tevéget már oly sötétben a reparáció veszélye sem.

Ha már most valaki azt kér-dezi, milyen belpolitikai előfeltételei vannak a külföldi kölcsönök, azt fe-lelem, hogy olyan értelemben, mint ahogy azt kérdezik, semmiféle belpo-litikai előfeltétel nincs. De vilá-gos, hogy előzetes belpolitikai rend-csinálás nélkül egyáltalában meg sem lehetett volna indítani ezeket a tár-gyalásokat. Vannak politikai analta-bétek, akik a politikában mást, mint a hordón való szónoklást, mandátu-mot, bankettet nem látnak, azok nem fogják ezt megérteni. Kimutatja a mi-niszterelnök, hogy tájékozatlan be-széd, hogy a magyar mezőgazdaság vagy a bankok megadhatják a ma-gyar kölcsönt. Ezzel nem szüntetik meg kereskedelmi és fizetési mérle-günk deficitjét. Papírból nem lehet aranyat csinálni, amint a német példa mutatja.

Az ország tehát nagyot haladt és ez volt az előfeltétele a kölcsönöknek. A jó kül- és belpolitikának azonban előfeltétele a pénzügyi és gazdasági megerősödés. Azt mondják ravasz er-délyi politikát folytatok, hogy soha-sem lehet tudni, ki a barátom és ki az ellenségem. Kijelenté, hogy ma is nem-zeti és keresztényi alapon áll, ennek a politikának azonban realpolitikának kell lenni, már pedig a realpolitikát nem lehet sem a fajvédők, sem a ra-dikálisok egyszerű formuláira vissza-vezetni. Ami egy évvel ezelőtt jó volt, az nem lehet jó ma. Nem akarom az állatorvosi kart megsérteni, de vannak politikai baromorvosok, akik egyforma receptet találnak minden betegségre. Ebben az országban a rombolás ideje véget kell hogy érjen. Nem sajnálom, ha voltak korhadni oszlopok és falak és azok összedőlnek. Ma az építkezés következik.

A krisztusi köpeny A miniszterelnök után Vass József

népjóléti miniszter beszélt a keresz-tény polgárról.

Nem szabad szükre — mondta — a krisztusi köpenyt. Mindegy, hogy Mohamedet, vagy Mózes követit-e va-laki, ha magyar akar lenni és meg-becsüli bennem a keresztény gondo-latot, akkor följön a lobogó alá és iparkodjunk egységes erővel dolgozni.

Pártütés és hazaárulás

Rakovszky Iván belügyminiszter a népgyűlés után tartott banketten szó-lalt fel s feltűnő hevességgel beszélt. — Valamikor — mondta — halálal büntették a pártütést. Térjünk vissza oda, amikor a hazaárulást láttuk a pártütésben. Kritizálni lehet mindent, a kormányt is, de odaálni és a maga kevés barátjával akadályt gördíteni a kormány útjába, mely az országot akarja megmenteni, ez pártütés, ez hazaárulás.

Ezek a kevesek vegyék tudomásul, hogy mi megvagyunk nélkülük is és megmentjük az országot, mi sem változtat a dolgokon az, ha vannak öten, hatan, akik félreállnak, rágalmaznak durván támadnak.

HIREK

Kosztolányi Dezső nyerte a Péczely-díjat

Budapesti tudósítónk jelenti: A Ma-gyar Tudományos Akadémia ma dé-lután tartotta november havi összes ülést. Szinyei Ferenc jelentést tett a Péczely-utalom odaítéléséről. A jutalmat Herczeg „Fogyó hold” című re-génye kapta volna, ha a szerző már nem nyerte volna meg harmadikban is a Péczely-regényjutalmat. Így a bi-zottság Kosztolányi Dezső a „Véres költő” című regényének ítélte a jutal-mat. A regény méltó a jutalomra, de egy hiba volt, a kiadó nem nyomatta az évszámot a címlapra, pedig az uk-rend szerint a kelet nélkül megjelen-művek ki vannak zárva a jutalomból. A bizottság, amelynek tagjai Ferenczy Zoltán, Voinovics Géza és Szinyei Ferenc voltak, kérte az Akadémiát, hogy a jelen esetben ne vegye tekni-tembe az ügyrendnek ezt a formai in-tekvésését, hanem adja ki a díjat Kosztolányinak. Több akadémiai tag hozzászólása után az ílés így határo-zott.

A reformáció emlékünnepén. ok-tóber 31-én a következő helyeken és időben tartanak istentiszteleteket: a Nagytemplomban d. e. 9 órakor dr. Balázár Dezső püspök, a Kistemplom-ban d. e. 9 órakor Uray Sándor le-kész, a Kossuth-utcai templomban d. e. 9 órakor ifjusági istentiszteleten Komrád Zoltán vallástanító lelkész, az Árpád-téri templomban d. e. 9 órakor ifjusági istentiszteleten Nagy Lajos vallástanító lelkész, a homokkerti imaházban d. e. 10 órakor dr. Fe-renczy Gyula vallástanító lelkész.

Félmillió adomány a református Templomegyesületnek. A református egyház presbitériumának mai ülésén került bejelentésre tasnádi Kardos Lászlónak, a református Templom-egyesületnél tett félmillió adománya. Az adományból 100.000 korona az ispotályi szegényházzá, 100.000 az egyházi árváké, 300.000 korona pedig segély a Templomegyesület szegé-nyei számára.

Felülvizsgálták az autófecsken-dőket. Szilvay Kornél székesfehérvári gépészmérnök, autófecsken-dő szakértő a város felkérésére felülvizsgálta a debreceni tüzoltóságban a győri vagon- és gépjármű készült autófecsken-dőit. A szakértő véle-ményt ma ismertették a tanácsban. Szilvay Kornél szerint az autófecs-ken-dők teljesítő képessége ugyan ke-sebb annál, mint amennyi a szerző-désben elő van írva, de azért is így megfelelők és ajánlja, hogy a város vegye át őket. A tanács így határo-zott s az autófecsken-dők, amelyeknek árát jórésben már ki is fizette a vá-ros, rövidesen megérkeznek.

A kölyök a legnagyobb szenzá-ció!

Árleítési hírtérés. A debreceni izr. hitközség, Pásti-u. 8. sz. a. rituá-lis, gőzfürdő (Mikve) bérlétre, illetve kezelésére árleítést hirdet. A szóbeli árleítés november 4-én vasárnap d. e. 11 órakor a hitközségi irodában (Jó-zsef kir. h.-u. 26.) lesz megtartva, ahol a feltételek is megtudhatók. Az előjáróság.

Fehérneműek leg-olcsóbban Mayer Divatáruházban Mayer Antal János. :: :: Piac-utca 18. :: ::

Anglia szakit Franciaországgal Poincaré vasárnapi beszéde miatt

Páris, okt. 29. Poincaré tegnap Sampignyben egy szoborleplezésen beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy Franciaország csak abban az esetben vesz részt azon a szakértői konferencián, amely Anglia javasol s amelyben való részvételét Baldwin miniszterelnök nyomatékosan ajánlotta, ha a németeket nem engedik a konferenciára s ha a német adósságokból való engedésről nem lesz szó.

London, okt. 29. Az United Press tudósítója jelenti, hogy ma este az angol kabinet minisztertanácsot tartott, melyen Poincaré beszédének következményeiről két vélemény alakult ki. Az egyik szerint azonnal szikáni kellene Franciaországgal, a másik pedig a Franciaországgal való diplomáciai tárgyalásokat javasolja és az esetleg szükségesé váló szakítás előtt Poincaré beszédének hatását kívánja bevérti Amerikából. Altalában úgy vélik, hogy az angol kormány holnap diplomáciai tárgyalásokat fog kezdeni a londoni francia és a párisi angol nagykövetség között. A kormány a legnagyobb érdeklődéssel várja a híreket az Egyesült Államokból Poincaré beszédének hatásáról. A közvélemény kedvezőtlenül ítéli meg, hogy Franciaország támogatja a rajnai szeparatista mozgalmat.

— Ha reumás használjon iszapot a Margit-fürdőben.
— Rózsavölgyi karácsonyi albuma rendkívül bő tartalommal megjelent. Tartalmazza a legújabb és legszebb operetteket, kuplé- és táncdarabokat. Kapható Hegedűs és Sándor t.-t. könyvkereskedésében.

— A gazdasági akadémia tanári testülete a polgármesternél. A pallagi gazdasági akadémia tanári kara ma délelőtti teljes számban tisztelget dr. Magos György polgármesternél megválasztása alkalmából. Vargha Kálmán igazgató üdvözölte a polgármestert, mint az akadémia legnagyobb jótevőjének, Debrecen városnak első polgárára, Magos polgármester szíves szavakkal köszönte meg az üdvözlést és biztosította az akadémia tanári karát, hogy a város tehetősége szerint ezután is hozzájárul a gazdasági oktatás fejlesztéséhez.

— Nyugdíjba megy Csobán József egyházi pénztáros. Csobán József egyházi pénztáros, aki 1881 óta áll a debreczeni református egyház szolgálatában, a presbitérium mai ülésén érdemeinek elismerése mellett 1924 január elsejétől teljes fizetéssel, saját kérelmére nyugdíjazta.

— Leventeavató a MÁV műhelyben. Vasárnap ragyogó őszi napfényben illette meg a MÁV műhely munkásainak ifjúsági csapata a Leventeavató ünnepélyét dr. Hadházy Zsigmond főispán, dr. Magos György polgármester, Pákozdy Sándor alispán, Berty László ezredes, az OTT elnökségének képviselője és diszes közönség előtt. A példás rendben és nagy figyelemmel zajló ünnepélyen a MÁV műhely zenekara a Himnuszot játszotta és Kabay György, a MÁV műhely főnöke a pillanat ünnepélyességét méltatta, majd Beczner József főtanácsos kivette a fogadalmat. Az avató megtörténte után az Egyetértés dalárdája elénekelt a Nemzeti Hírek egykötetét. Az ezután következő rendezvényekről a szabadsága bármely középiskolai versenyt is becsülettel vált volna, az atletikai versenyen a felavató MÁV leventék váltak ki teljesítményeikkel. A díjkiosztás után Berty László intézett a hatóságok képviselőihez és a leventékhez kelkes beszédet.

— A kölyök előadásaihoz jegyek szerdán válthatók az Omniában.

— Új református egyházrész alakul a Kösülyszegen. A Kösülyszeg tanyán mozgalom indult meg a nyár folyamán új református egyházrész alakítására, amely a tanyai élet szétzilálásában a református hívek ösztönözését erősíti. A mozgalom kezdeményezői 20 métermázsas buzárt gyűjtöttek össze s ebből harmoniumot, az urvacsora kiosztására szükségeseket és könyveket vásároltak. Az egyházrész megszervezését a hívek között alakult autonóm bizottság folytatja.

— Bajok a vágóhíd gépiüzemében. A tanács Szegedi Gyula gépészmérnököt felkért, hogy vizsgálja meg a vágóhíd gép és fűtőüzemét. A vizsgálat eredményét ma terjesztették a tanács elé. Eszerint a vágóhídon egy kázan üzemképtelen s egy új kázan felállításra szükséges helyette, különben is a többi kázan sem megfelelő. A gőzgép piszkos, a tömítések tökéletlenek, olaját pedig a szükségesnél jóval felül használnak el. Javasolta a kiküldött szakértő, hogy jegykamarát építsenek és a szénnek is építsenek felszert, mert jelenleg szabad ég alatt van. A műszaki üzem felhívására pedig, amely egyáltalán nem gazdaságos, külön bizottság kiküldését tartja szükségesnek.

Bank Részvénytársaság
igazgatósága és tisztviselői kara mély fájdalommal és megilletődéssel jelenti, hogy az intézet buggó és érdeműs tisztviselője
Godzsák Juliska
urleány 1923. évi október hó 29. napján hosszú gyótró szenvedés után jobblétre szenderült. Odaadó, kötelességtudó, szorgalmas és minden elismerésre érdemes tisztviselőt, szereltrémetőt, kedves pályatársát veszítettünk benne, sinek emlékét mindenkor őszinte kegyelettel fogjuk őrizni.
Áldás és béke lebegjen porai felett.

gesnek s ebbe Génessy Imre és Descombes Henrik gépészmérnökök felkérését javasolta. A tanács a javaslatokat elfogadta.

— A kölyök, Chaplin és Janekie Coogan pnteken az Omniában.

— Rendőri hírek. Kapusi Gyula munkás Kovács Géza tisztifüredi földbirtokostól a napokban értékes ruhaneműket lopott és azokat Debreczenben értékesítette. A rendőrség Kapusit elfogta és mivel több büncselekmény gyanúja terheli, átadták a tisztifüredi csendőrségnek. — Özv. Dénes Jakabné Burgundia-utca 4. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségnek, hogy ismeretlen tettesek a lakása nyitott ablakán keresztül kilopták egymilliót ötó szőnyeget. A nyomozás folyik.

— Értésítés. Posztóházba, Kossuth-utca 6. sz., az őszi üdonságok megérkeztek, legolcsóbb árban lesznek árusítva.

— Tűkörgyártás üvegesítolási. régi tükrök újítá öntése Sipkovits Béla Sziv-utca 14-15. Telefon 356.

— Varrógépek. kerékpárok gyári raktára. javítóműhelye Molnár Testvérek. Egyház-tér. Telefon 727.

— Valódi angol és más gyártmányu gyapjuszövetek, legfinomabb Velourok és női kosztümeknél óriási választékban, meglepő olcsón. Elismert elsőrendű modern uriszabóság Bihari Zsigmond posztóüzletében. Piac-utca 16., Alföldi Takarékp-alota, Telefon 5-29.

— Krisch cserépkályharaktár Piac-utca 89. Telefon 12-18. Vállal átrakást is.

— Elveszett a pályaudvar perronjától Piac-u. 77-ig terjedő útvonalon egy hosszú platiná mellüti egy köves briliáns. — Becsületes megtaláló nagy jutalomban részesül. Cim a kiadóban.

— Dr. Berencsy Zoltán nőorvos Ferencz József-ut 31. sz. alól Ferencz József-ut 2. sz. alá költözött, rendeléseit itt folytatja.

— Szörmeáru feldolgozatlan és kész Klonda szűcsnél, Verbőczy-u 2. Iparkamara, Telefon 14-25.

— Sodrony ágyvetét legjobb minőségét készíti Neumann, Péterfia 19.

— Kalapok a legnagyobb választékban és legolcsóbban Werner Sándornál, Piac-utca 72. szám.

— Köztisztviselőknek kedvezményes fürdőjegyek a Margit-fürdőben.

Sok pénzt takarít meg,
ha mielőbb beszerzi az őszi idényre ruházati szükségleteit az
Apolló Divatruházban
Piac-u. 67. (Miklós-u. sarok.)
TELEFON: 764.
Hol nagy választékban velour kabátzövegek, férfi- és női fehérművek, selymek, batiztók, flanellek és vásznak olcsó árért kaphatók

Főútvonalon gyönyörű üzlethelyiség
iroda és raktárhelyiséggel azonnal átadó. Cim a kiadóhivatalban :::

SZÍNHÁZ

MŰSOR:
KEDD: Kuruc fúriang.
SZERDA: Grófi Rinaldó, B) bérlet.
CSÜTÖRTÖK: Nóra C) bérlet.
PÉNTEK: Nóra, D) bérlet.

Mozgósínházak
Vigszínház.
Vigszínházmozgó, 2 sláger. Örök reitély, dráma, Férfi feleség és barátnő, szimf. Elsőrangú filmregények.
Jön: Sevilla gyöngye, Zoro és Huru 5 fejezetűs burleszkben.

Uránia
Uránia, 100 talléros lány, spanyol románc, pazar felvételek, kísérő Fridolin, burleszk.

Omnia
Az Omnia-mozgó megnívító előadása pnteken, november 2-án, bemutatásra kerül a Kölyök (The Kid) amerikai tragikomédia 6 fejezetűsben, Jackie Coogan és Charlie Chaplin főszereplésével és Ó nagysága a kísérlet, amerikai szimf. 5 fejezetűsben. Jegyelfvétel szerdán délelőtt 10 órakor az Omniában.

Halassi Mariska, Kovács Terus művészpártya, műfőstője és vegytisztítója Biró, festőtelep Arany Bika, Felvételek: Piac-utca Szikránál, Széchenyi-utca Szilágyinál, Szent Anna-utca Fazekasnál.

SPORT

Magyarország Svédország 2:1
Harmínckétezer néző előtt foly le Magyarország és Svédország válogatott labdarúgó csapatának hetedik összecsapása. A svéd csapat már az első percekben gölt ért el Dettner középső csatáró fejeséből, mire Orth a középső fedezet helyén percnként dobta előre a kissé lanyha magyar csatáró

sort. A 10. percben a két hátvédó közt előretolta a labdát Eisenhoffernek, aki éles lövéssel kiegyenlített. A győztes gölt a 37. percben lötte ugyancsak Eisenhoffer Orth beadásából. A második félidőben a svédok az egy hátvédős rendszerhez folyamodtak, Schmieger bíró 24-szer jelzett lesállást s így több göl nem esett. A magyar védelem kitűnő volt. Orth és Blum a mezőny legjobb emberei voltak, a csatárzó azonban puha volt. A svéd csapatból Helgesen hátvédó és Möller középső fedezet vált ki.

A BUSE legyőzte a DKASE-t. A bajnokság hetedik fordulójának nagy meglepetése a BUSE 3:0 arányu győzelme a DKASE felett s a győzelem annál értékesebb, mert azt a berettyóújfalui csapat debreceni pályán érte el s négy játékosát, köztük legjobb emberét Cziczákát is nélkülözte. Az első félidőben a BUSE egymásután két gölt ért el s hiába szegte a második félidőben a kapujához a DKASE, a kitűnő BUSE védelem mindent mentett, sőt egy lefutásból utabb gölt ért el ezzel megpecsételte a győzelmet. A győztes csapatban svéd kapus kiemelkedő teljesítményt produkált. A DKASE-nak csak védelme volt a sokkolt biztos, csatázószóra ellenben teljesen tehetetlen, Biró Bródy Barna. A két rivális, a DTE és a DEAC kizárólag 1:1 arányban eldöntetlenül végződött. A mérkőzés heves, izgalmas volt s a túlfutói levegővel magyarázható, hogy a DEAC-ból Zsirkayt és Frónter Seiff bíró engedetlenség miatt kiállította. A vezetést a DTE szerezte meg rögtön az első percekben, amire a DEAC támadásokkal felelt és Kalmár kiegyenlített. A második félidőben a DTE döntő fölénybe került, sőt egy tizenegyes révén a győzelem is kínálkozott, a büntető rugást azonban Alföldi bravúrosan kivédte. A DTE-ben Rott és a fedezetosor: Weisz, Feiér és Kriszter, a DEAC-ban a közvetlen védelem és Kalmár és Schweitzer mutatattak jó formát. DEAC ifi.—DTE ifi. 2:0, DTE ifi.—DEAC ifi. 1:0, Biró Pauló István, Nyiregyházián a szabocsai labdarúgó derby a várakozásnak megfelelően a NyíVE javára dőlt el 1:0 arányban, bár a KSE keményen tartotta magát és az első félidőben a vezetést is megszerezhetette volna egy tizenegyesből, azt azonban Erdélyi kapufának lötte. A győztes göl a második félidő végén esett. Haiduszoboszlón a HSE—DMTE másodosztályu bajnoki mérkőzés hátralevő 25 percét játszották le. Az eredmény 1:0 maradt a HSE javára. Az ezután tartott barátságos mérkőzést a DMTE nyerte 1:0 arányban, Biró Tamássy László.

A DKASE országos birkozó versenye iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg. Magyarország legkiválóbb birkozóit fognak küzdeni egymással, legérdekesebbnek ígérkezik a Keresztes (Husos) és Matura (MTE) pár mérkőzése, ugyanis itt lesz a revans. Matura részéről a MAC október 20. tartott országos versenyen pontozással szenvedett vereségéért. Ezen kívül szép küzdelmek lesznek a két világbajnok, dr. Varga Béla és Radványi Ödön súlycsoportjában is. A mérkőzés pontban 3 órakor kezdődik, jegyek előre kaphatók a Kossuth-utca sarkon levő hírlapáruháiban.

Felhívás. Az összes egyesületek birkozószakosztályi előadói fontos ügyben Bagossy előadó lakásán ma, kedden este fél nyolc órakor jelenjenek meg.

GYÖNYÖRŰ NYAKKENDŐK
FRANK EDÉNÉL.

Hunyadi János
természetes keverékből az egyedüli magyar termék, melyet a világ minden részében ismernek és használnak.

Férfi kalapok uridivat áruk
legolcsóbban beszerezhetők
FRANK IMRÉNÉL,
PIAC-UTCA 43.

DEBRECENI PIAKÉRTÉK ÚJRA

KÖZGAZDASÁG

A bankok közbelépése megállította az áresést

Budapest, okt. 29. Az értéktőzsdén ma az eladási megbízások nagy áradatával indult meg az üzleti forgalom. Néhány bank közbelépése megakadályozta a katasztrofális áresést, melyet a kényszereladások feldéjttek. Ha valamennyi bank közbelép, az eredmény még kedvezőbb lett volna, míg így csak egyes értékkategóriákban mutatkozott az intervenció kedvező hatása. A tőzsdé zárata felé barátságosabb volt a hangulat. A pénzpiacra emelkedett a hitelpiéz kamata, a délelőtti folyamán 6 százalék is volt, később azután 5 és félre, sőt 5-re esett. Legáltalában és legmagasabb árfolyamok ezer koronákban:

Bankok
Angol-Magyar Bank 100-107, Bosnyák-Agr. 39-41, Földhitel 270-290, Hazai 160-180, Hermes 57-60, Magyar-Agrár 40, Magyar Forgalm. 38-40, Magyar Jelzálog 40-42, Magyar Ker. Hitel 20-24, Leszámitoló 74-87, Lloyd Bank 13-14, Magyar-Ném. Bank 20-25, Magyar-Olasz Bank 33-37, Magyar T. K. Jelz. 15-15.75, Merkur 18-20, Nemz. b. és tak. 39-40, Osztr. Hitel 102.5-115, P. Keresked. 990-1025.

Takarékok
Belvárosi 33-35, B. Lipótvár. 14.5-15.5, Fővárosi 135-145, Magyar Általános 160-170, Magyar orsz. K. tak. 150-155, Pesti Hazai 3350-3450.

Biztosítók
E. M. Bizt. 5000-5350, Foncière 200, Pannónia b. 730.
Malmok:
Borsod-Miskolci 95-100, Concordia 68-72, I. Budapesti 170-181, Gizella 46-50, Hungária 90-102, Viktória 305-320, Tr. Danubia 115, T.-sz.-Miklósi 26-28.

Bányák-Téglagyárak
Beocsini 980, Borsodi 220-240, Bp.-Sz.-Lőr. 116-130, Cement 170-195, E. Szászvári 300-325, F. Kohó 575-645, István téglá 58-64, Drasche 417-330, Magnesit 2575-2625, M. Aszfalt 80, M. Alt. Szén 2225-2330, Magyar Kerámia 122-130, Nagybatonyi 715-198, Salgó 490-510, Ujlaki 205-210, Urkányi 1275-1550, Bauxit 300-310.

Nyomdák
Athenaeum 240-260, Globus 31-35, Kunossy 18-20, Pallas 36-38, Révai 154-175, Rigler 50, Stephaneum 30.

Vasipar
Csáky 42-44, I. Gazd. Gép. 135-145, Fábán 16.5-17.5, Fegyver 1100-1225, Frankl 65-80, Ganz-Danub. 5100-5390, Ganz Vill. 1500-1600, Györfly-V. 80, Hofherr 130-141, Kaszab 67-80, Kistarcsai 103-107, Kühne 54-60, Láng 110-128, Lipták 26.5-27.5, Mág. 41-45, Magyar Acél 175-200, Magyar-Beiga 131-135, M. Mótör 80-88, Magyar Olom 24-28, Magyar Réz Chaud 120, Magyar Vegyipar 34-37, Magyar Wag. Györ 80-85, Rex hajú 12-13.5, Rima 85-90.5, Roesseman 50-63, Schlick 90-95, Schuller 61-62, Teudloff-Dittr. 90, Wörner 22-23.

Különböző vállalatok:
Bárdi 25, Baróti 15-16, Bóni 82-88, Brassói 535-580, Chinoim 53-60, Danica 88-98, Dél-Cukor 400-405, Diana 10.75-12, Egisz 32-35, Egyes. Izzó 450-480, E. Textil 16-20, I. M. Papír 43-48, I. M. Szövő 58-61, I. P. Spódium 147-160, I. Tem. szesz 60-65, Flóra 132-145, Fővárosi sör 26-28, Goldberger 80-84, Gschwindt 205-225, Gyapjamosó 93-99, Haltenyésztő 25-26.25, H. Műtrágya 175-193, Jutá 186-190, K.-Múrányi 35-40, Keleti-Gr. Kegl. 21, Királyautó 9.5-10.5, Királysör 40-43, Czinner 10.25-11.75, Klotild 85-88, Ligetszanna 21, Magyar Cukor 2800-2925, Magyar Lámpa 180-210, Magyar Gáz-Auer 200, M. Kender 84-90, M. Östermelő 188-198, Magyar Pamut

202-206, M. Rugyanta 174-195, M. Szalámi 28-28.5, Mez. Georgia 480-540, Mezöh. Cuk. 315-326, Ocean 29-31.5, Olajipar 56-66, Pann. sör 16-17, Phobus 42-44, Püspöki bp. 17-19, Részvénytör 185-206, Szikra 114-120, Stummer 1150-1350, Szegedi Kend. 580-585, Temesi sör 90-110, Török 32, Unia-szính. 14, Vill. pezső 48-51, Zagyva-Pálfi. 44-46, Vanderer 32-36.

Fainar:
Alt. fa Merk. 11.25-12.25, D.-Harsztii fa 23-25, Egyes. Fa 24-26, Fuornir ex jog 22-27, Guttman 530-555, Hazai fa 130-150, Homi fa 26-27.5, Korösbányai 9-11, Kronberger 15-17.5, Lignum 84-90, M. Amerika 35-37, Magy. Lloyd 130-135, Malomsoky 14-15, Lichtig 11-12, Orsz. fa 470-480, Rézbányai 130-145, Szlavónia 68-70, Union des Us. 1900-1975, Viktória but. 16-18, Zabolai 120-121, Zentai 170-175.

Közlekedés:
Adria 435, Atlantica 49.5-54, Bp. Közúti 20.5-22, Bur 17-20.5, Déli-vasút 82-85.5, Levante 655-660, M. F. T. R. 320-350, Miskolci vill. 35, Nova 116-120, O. M. All. v. 310-350, Tröst 110-120.

Az utótőzsdén
a kedvezőbb hangulat tovább tartott és különösen az arbitrázs-értékeknek mutatkozott az irányzat javulása. Az árfolyamok a hivatalos üzlet közép-árfolyamainál jelentősen magasabbak. Az üzleti forgalom megelégnél. Tájékozta ő árfolyamok ezer koronákban:

Angol-magyar 104.5, Bosnyák Agrár 43, Földhitel 270, Hermes 60, Magyar hitel 623-625, Ingatlan 280-290, Cseh bank 16.5, Jelzálog 41-43, Leszámitoló 80.5-81, Magyar-német 25, Magyar-olasz 36.5, Városi 12, Merkur 19, Nemzeti 40, Osztrák hitel 112, Keresk. bank 1035-1040, Lloyd 13, Belvárosi 35, Lipótvár. 15.5, Alt. Takp. 170, Moktár 155.

Első Magyar Bizt. 5400, Foncière 210, Fabank 5.05-5.2, Foresta 34-36, Demeeseri 15-18, Székely és Gerő 2.2-2.6, Újságüzem 12-13, Herendi 9-9.5.

Borsod-Miskolci 99, Concordia 72, Budapesti Gőzmalom 185, Gizella 50, Hungária 100, Viktória 320, Transdanubia 115, Back 75.

Beocsini 1025, Aszfalt 85, Kőszén 2325-2335, Salgó 500, Urkányi 1325, Athenaeum 260-270, Révai 55, Csáky 43, Fegyver 1250.

Ganz-Danubius 5300, Ganz Vill. 1650-1700, Hofherr 72-76, Kühne 51.5, Láng 128-130, Mág 48, jog 6.5, Acél 210-225, Motod 85, Olom 26, Rima 88, Schlick 92-93, Fábán 18.

Alt. Gáz 22, Bóni 92, Chinoim 61, Danica 100-107, Izzó 485, Spódium 160-163, Dorogi 22, Flóra 145, Halke-reskedelmi 27, Műtrágya 190-193, Interrexim 31, Királyautó 10.5, Klein 12, Cukor 2900-295, Östedmelő 133-135, Gumi 197, Vasutforgalmi 185, Mezőg. ipar 525-530, Mezöh. cukor 326-330, Szikra 116-117, Stumer 1200, Szolnoki 11.25-11.5, Villnáki 50, Justh izzó 8.25-8.4.

Hazai fa 145, Lichtig 11.7-12, Ofa 475, Szlavónia 70, Nasic 1900-1950, Atlantica 54, Nova 122-123, Államvasut 330-335, MFTR 338-340.

Zürichi zárlat
Berlin 0000000007, Hollandia 218 és fél, Newyork 561, London 2525, Páris 3280, Milánó 2525, Prága 1642, BUDAPEST az Europradio szerint 304, a Wiener Antliche Nachrichtenstelle szerint 303 és fél, Belgrád 650, Bukarest 265, Varsó 3, Bécs 78.80, Szófia 527 é fél.

2000 koronával olcsóbb a buza
A mai terménytőzsdén az irányzat továbbra is lassú. Buza az utolsó árjegyzéshez képest 2000 koronával olcsóbbodott, a rozs szintén olcsóbb. Az ízlet csekély.
Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 86-86500, egyéb 85-85500, 79 kilós tiszavidéki 87500-88000, egyéb 87-88000, rozs 57-58000, takarmány

árpa 62-64000, sörárpa 72500-77500, köles 76-78000, zab 65-67000, tengeri 66-67000, repce 165-170000, korpá 35-36000 korona.

„HERMES”
Debreczeni értékpapírüzlet.
Piac-u. 63. Telefon 474 és 564

A devizaközpont árfolyamai

Devizák:	Vétel	Eladás
Napoleon	68800.-	
Francia frank	1170.-	1236.-
Angol font	88500.-	92900.-
Dollár	19430.-	20530.-
Hollandi forint	7540.-	7980.-
Svájci frank	3440.-	3660.-
Lira	890.-	945.-
Belga frank	1010.-	1065.-
Dinár	225.-	239.-
Szokol	573.-	617.-
Leva	181.-	192.-
Lei	97.-	110.-
Márka egy millió tételben		0.2

Valuták:

London	88000.-	92400.-
Newyork	19430.-	20530.-
Amsterdam	7540.-	7980.-
Zürich	3440.-	3660.-
Páris	1155.-	1221.-
Milánó	880.-	935.-
Brüsszel	1010.-	1065.-
Belgrád	225.-	239.-
Prága	573.-	617.-
Szófia	181.-	192.-
Bukarest	96.-	109.-
Berlin egy millió tételben		0.2

A debreceni piac

Terménypiac: Buza 90-92000, rozs 60-64000, árpa 65-68000, zab 60-62000, tengeri szemes 62-66000, tengeri csöves 52-54000, sütőtök 18-22000 korona.

Tejpiac: Túró 3500-4500, juhtúró 7-8000, vaj 14-16000, tej 1000-1200, tejfel 4-5000, tojás 500 korona.

Huspiac: Marhahús 4400-6000, nővendékmarchahús 4800-5400, borjúhús 5-7000, juhús 4-5000, sertéshús 10600-12400, liba-rucahús 8-9000, hal 2-8650 korona.

Gyümölcs-zöldségpiac: Dió 3800-4200, alma 1200-2200, köré 1600-2200, birsalma 1200-1800, szőlő 1200-2000, dinnye 350-400, bab szemes 1800-2000, csöves 1800-2400, burgonya 220-450, vereshagyma 4-550, fokhagyma 800-1000, paradicsom 4-600, kalarábé 4-450, káposzta 250-350, savanyukáposzta 800-1000, zomba 2-3000, egy kelkáposzta 2-600, karfiol 500-2000, saláta 25-100, vereskáposzta 200-800, egy csomag répá 300-600, gyökér 300-600, retek 2-400, spenót 1-200, sóska 50-100, zeller 50-350, retek 50-100, tök 300-1000, ugorka 50-100, zöld paprika 10-70, zöld tengeri 50-100 korona.

Baromfi: Káppan 20-24000, tyúk 25-22000, pulyka 28-48000, liba sovány 40-60000, ruca 15-30000, csirke paprikásnak 8-14000 korona.

Kenyérpia: Kenyér fehér 1800-1900, barna 800-1200, kifli zsemle 110, nagy 220, buzalisz 1960, rozsli 1320 korona.

NYILTÉR
Lipcsei Szörmeház
a legolcsóbb szörme-bevásárlási forrás
Arany Bika-épület, József kir. herceg-utcai oldalon

KALAPOK
legolcsóbban
HERMAN és FRIEDMANN
PIAC-UTCA 10.
Bikával szemben.

TÜKÖRGYÁRTÁS.
Mindenféle új tükrök készítése, régi tükrök újraöntése. Vastagtükrűvegeket veszünk. Debreczeni Övegész- és Tükrőgyár, Csapó-utca 19. Telefon 13-01. Tanulókat fizetéssel felvesz.

Diszitetlen női kalapok
22,000 K-tól feljebb nagy választékban
Széll Gergelynél
Piac-utca 63. sz.
Telefonszám 11-11.

Legujabb női és férfi SZÖVETEK
FISCHER ADOLF
FIÁNÁL, PIAC-UTCA 61.

Koronánk javulása
F. Iyán legfinomabb
GYAPJUSZÖVETEKET
mélyen leszállított áron áruljuk.
KUPFER ÉS TÁRSA
Kistemplombazár.

Győződjünk meg, hogy őszi és téli férfi ruhaszövet
legjobb minőségben és legolcsóbban
Feldheim Dezsőnél
szerezhető be
Piac-utca 67.
Telefon 11-05.

* E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Szücsműhelyemben
mindenféle alakítások és javítások, ugyszintén kész áruk legolcsóbban kaphatók
Altman
szücs, Miklós-u. 22.

Otcsó kertibutorok, nyugszókek.
Garantált száraz anyagból készült vasalt és vasalatlan
szekérkerékek
kristálpap, akácküllőkkel és szilfagyval. - Szekéralkatrészek (gagyk, löcsök, küllök stb.) Gyönyörű kivitelű, olajtengelyes **Eszterházy-kocsik.** - Elsőrendű száraz anyagból készült **tölgyparkét-, falfrics- és székács** nagy választékban **állandóan** raktáron
Ráhrer Sándornál
Debreczen, Piac-u. 43.
TELEFON 962.
a Neuschloss-Lichtig Pámpar R.-I. és a Pestszentlőrinczi Palkógyár R.-I. vezérképviselője.

Szenzációs ujdonság!
Most jelent meg
A madeirai halott.
Irta Karl Freiherr von Werckmann.
Ára 18540 korona.
Ebben a hatalmas erővel és elevenbe markoló tragikummal megírt emlékiratban az alig egy éve száműzetésben elhunyt Károly magyar király ükara és bizalmasa lerántja a leplet azokról az eseményekről, amelyek 1921-ben Európát újabb háborús veszelelembe sodorták. A történetíró tárgyilagosságával, de emellett a közvetlen társ drámai elevenségével csodálatos Werkmann azokat az eseményeket, amelyek Károly királyt mindkét magyarországi restaurációs kísérletéhez vezették.
Kapható
Hegedüs és Sándor
irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkereskedésében.

Ingyen-napok

a Parfumerie Ilonában.

Elhatároztuk, hogy minden hónapban két ingyen-napot rendezünk, mely napokat a hónap közepén és végén fogjuk hirdetés által közölni. Tehát a napokon bármit nálunk vásárolt, azt

teljes egészében visszafizetjük. A kapott pénztári szelvényt őrizze meg, mert csakis ezen pénztári szelvény ellenében fizeti vissza pénztárunk a fizetett összeget.

PARFUMERIE ILONA

piperecikkek, francia kölni vizek, ajándék tárgyak olcsó beszerzési forrása
SZENT ANNA-UTCA 1.

KUN JÓZSEF

URIDIVATTERMÉBEN a legegészségesebb öltönyök, téli kabátok és raglánok készítenek szolid árak mellett. ::

Széchenyi-utca 1. sz.

Legjobb minőségű németországi Gritzner Veritás

varrógépek kerékpárok

Uj és használt Villanyfelszerelési anyagok, égők szerelőknek, vízszelvényeknek nagy árengedményre

Rosenberg és Hammer cégnél Piac-utca 8. sz. szerezhetők be a legolcsóbban.

Tűzifa Kőszén Téglák Cserép

legolcsóbban beszerezhető **KÁRPÁTIA** fatelepen. Hid-u. 8. Nagy hid mellett. Telefon telep: — — 8-84. Városi iroda: 6-39.

JUH-HUS

Olcso és jó kg.-ja 4400 K-ért kapható Péterfia-u. 67. sz. alatti mészárszéknél. (Bombos hentes mellett.)

Tőzsdén jegyzett töredék-részvényeket

előnyösen vesznek és adnak. **MEGBIZÁSOKAT** tőzsdéidő alatt is felvesznek és teljesítik. **MAGÁNFORGALOMBAN** adásvételi megbízásokat előnyösen eszközölk. Általam vett papirokat díjmentesen haza hozom. Tőzsdéi ügyekben díjtalan felvilágosítással szolgállok. Joggyakorlásokat elvállalok

Máyer Béla

értékpapirkereskedő Debreczen, Piac-u. 42. Pannónia-udvar. Telefon: 10-98.

Női-, és férfi gyermek-

HARISNYÁK

schifonok, vásznak, szabókellékek ismét érkeztek

BAGI ÉS PETRIK

céghez, Szent Anna-u. 5. Állandóan olcsó szabott árak. **Kérjük kirakatainkat, árainkat figyelemmel kísérni.**

Lauer Irén

női kalap- és kézimunka szalonja Rákóczi-utca 9. sz. alatt szeptember elsején megnyit.

SZÖRME RUHÁIT

legolcsóbban a legújabb divat szerint alakíthatja, javíthatja és beszerezheti

KÖVÁRI szücsné, Piac-utca 42. (Pannónia-udvar).

Bőrkalapok

már 25000 koronáért minden fazonban kaphatók

Legszebb modell kalapok bársonyból és ciliader bársonyból legolcsóbban beszerezhetők.

Lámpaernyő behuzást silhuette festéssel is vállal

Roboz Jolán

Szent Anna-utca 5.

ADLER szücs

Batthyányi-utca 2. szám.

Szörme ruhákat

javit és alakít. Kész árak állandóan raktáron !!

LEGOLCSÓBB GYAPJUSZÖVETEK

ÉS NOI VELOUROK

WEISZ IGNÁC

posztóüzletében, Piac-utca 73. sz.

KEZTYÜK, SCHÖN SÁNDOR

Debreczen, Piac-utca 14. (Csapó-utca sarok.)

Pattanások, szeplők, arc-, és kézvrösség és egyéb arcbantalmak ellen használjon

KORZÓ „ÉVA” ARCKENŐCSÖT ÉS SZAPPANT

Piperecikkek, fésű- és kefe-árak nagy raktára **KORZÓ** DROGUERIA PIAC-U. 42.

!!UJ ÜZLET!! GARAI ÉS TESTVÉRE

FÉRFI-, FIU- ÉS GYERMEKRUHA NAGYÁRUHÁZA :: :: PIAC-UTCA 11. BIKÁ-SZÁLLÓ-ÉPÜLET. :: ::

Kérjük kirakatainkat megtekinteni. Olcsó szabott árak !

SZOMBATON

1923 november 3.

a KORZÓ-NAGYKÁVÉHÁZ

ünnepélyes megnyitása.

LINOLEUM ÁRUHÁZBAN

Óriási választék futószőnyeg, padló- és asztalra való linoleum, függönyökben, gummikabátok nagy gyári lerakata legolcsóbb árak mellett

HAAS LIPÓT FERENCZ JÓZSEF UT 58. Telefon 9-63.

FIGYELEM!!

Ha napi árú is olcsóbban akar vásárolni rőfös-, divat-, rövidaru és szabókellék cikkeket, keresse fel a

Reklám Divatházat

Szent Anna-u. 5. sz. alatt. Harisnyák olcsón és nagy választékban. Tiszviselőknök külön kedvezmény.

SIRKÖVEK

minden minőségben, műköből is olcsón beszerezhetők

Hunyadi-utca 14. Debreczeni Műgyár R.-T. városi lerakata.

SZÖVETET

vásárolni, tegyen próbát

Silberstein és Adlernél Kossuth-u. 2., Városház-épület.

Használjon csak

METEOR

kávépótlékot!

Jobb és kiadósabb, mint bármely más gyártmány. Kapható mindenfűszerüzletben.

Lakkozott réz és nikkal

LŐSZERSZÁMVEKETER, BUTORVEKETER,

épületvasalások

BÉSZLER LAJOSNÁL, Széchenyi-u. 2.

Iparosok! Telh also ing 21000

Munkások! Munkás ing 15000

Révész áruházban Csapó-utca 21

VASÁRUK, BAKOS

Csapó-u. 88. Telefon 620.

Puskaművesműhely megnyitása!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a Ladányi J. és Társa puskaműves cégtől kiléptem és

Vár-utca 9. szám

(Nyomtató-u. sarok) alatt puskaműves műhelyemet újból megnyitottam. Minden szakmába vago javításokat, agyazásokat, átalakításokat, barnításokat szakszerű és jótállás mellett eszközölk.

A n. é. közönség szives pártfogását kérem. Nagy István puskaműves, Vár-utca 9. sz.

Egy tanuló felvételtk.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szóig 150 korona, minden további szó 15 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szóig 200 korona, minden további szó 20 korona. — Vastag betűkhől szedett szavak kétszeresen számítanak.

VÉTEL

Ócskavasat, csontot legmagasabb napiárban vásárolok. Használható vasat kovácsoknak, lakatosoknak jutányos áron adok, állandóan legnagyobb választék.
Fischer, Szoboszlói-ut 24.
Telefon 8-59.

Apró gyógyszeres üvegeket jó áron vásárol a Parfümerie Ilona, Szent Anna-utca 1.

ELADÁS

Schmoll pasztát olcsón vehetünk Stern festéküzletében Piac-u. 10., Bikával szemben.

Faszén, kőszén, tüzifa, cement, gipsz állandóan kapható Grünfeldnél, Csapó-utca 16. Telefon 982.

Eladó házak beköltözhető 3-5 szobás, parkettes, fürdőszobás lakásokkal. Mátéiroda, Széchenyi-utca 55.

Száraz tüzfűtő azonnali házhoz szállít. Unió-fatelep Ispotalytelep 1. Telefon 7-79.

Új tüzhelyek és használt tüzhelyek, kályhák kaphatók. Tanuló fizetéssel felvétetik. Piac-utca 66. Fekete Lakatos.

Szováti cserép

azonnali szállításra és raktárról legolcsóbb árban beszerezhető Roscnfeld építkezési anyagok telepén, Salétrum u. 12.

Köszén

kizárólag vagon teleleken, üzemi és házi fűtésre. Bányá: Dísznóshervát, Kazincz és Kuzilyán. Fa- és szénkereskedelmi vállalat Debreczen, Csapó-utca 28. Telefon 449.

Ondódon 5-30 kat. hold elsőosztályú föld, városához közel, eladó. — Ertekezés Simonyi-ut 17.

Hencserek, plüsch diványok, matracok készen kaphatók Préz kárpitosnál, Hatvan-utca 41.

Portlandcement, mozaik lap legolcsóbban a Debreczeni Műgyár Rt.-nél Fürdő-utca 2. sz. alatt kapható.

Halók, ebédítők legolcsóbban Weisz butorosnál, Simonffy-u. 31.

Építkezési anyagok,

portlandcement, fedéllemez, cementlap, kutygyűrűk, beton-kavics és folyamhomok legolcsóbban kapható Lukács Vilmos és Testvére cementárú gyárában. Károly Ferenc József ut 3 Margit-fürdő mellett. Városi iroda Hatvan-utca 7. Telefon 308.

Retorta bükkszén

megérkezett. Belföldi és porosz kőszén, kovács kőszén, hasábos és aprított tüzifa Gabányi Sándor utóda cégnél, Csapó-utca 28. Telefon 440.

Kész hálószobák fehérre zománcozva és más vegyes butorok állandóan kaphatók. Grósz Sámuel, Domb u. 20.

Kátránypapírt Bészler és Dávid

vaskereskedésben Piac-utca 7. a Kossuth-szobor mellett vegyen. Tüzhelyek, fűtőeszközök, üstök, vedrek nagy rakfára. Tulajdonos Dávid Jakab.

Butorokat a legolcsóbban Hausner Simonffy-utca 2/c. házi butorüzletében szeresheli be.

Kész hencserek plüsch szövét, bőrvászon diványok, afrik. lószőr matracok, bőrgarnitúrák készen Debreczen szky kárpitosnál, Halköz 8. Javításokat jutányosan készítenek.

Mindenféle jókarban levő butorok, hencserek, vaságvak, thonetstühle legolcsóbban Fribilnél, Hatvan-utca 31.

Iskolásleányok

az összes kézimunka-anyagokat olcsón szerezhetik be Szilágyi Lajos, kézimunka és műhímző vállalata Debreczen, Széchenyi-utca 1.

Szováti cserép

cserép gyári árban megrendelhető és raktáron állandóan kapható, méz, portlandcement jutányosan beszerezhető. Weisz, Boesky-tér 2., DMKE-vel szemben.

Külföldi műnősegű cserép és téglák kapható. Szikszay-féle téglagyár és Betus, Zöldfa-utca 8.

2 pár lószerszám eladó. Dögenfeld-ter 7. szám.

Nagyon szép mű, tele hálószoba új, olcsón eladó. Mindenféle mű és egyszerű butorokat és egyéb asztalos munkákat elvállal. Schwarz miasztalos, Hatvan-utca 34.

Andrássy-ut 29. Sestakert újonnan épült téli nyári lakásra alkalmas beköltözhető villa, mely áll 3 szoba, előszoba, üveges veranda, konyha, éléskamara, pince és mellékhelyiségekből eladó, esetleg Pestkönyvekivel elcserelehető. Ertekezni helyszínen.

Ászokhordók 1923. évben hitelesítve, olcsón eladók. Széchenyi-utca 13.

Tőzsdei papírjaimat (Fornér, Csehbank, Mercuria s.b) eladnam szabványból. Cím a kiadóhivatalban.

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, briliánsot, zálogcéduját és hamis fogakat vesz legmagasabb napiáron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. szám, I. emelet.

Zongorák, hegedűk, vonós hangszerek javítását elvállalom. Liska, Bethlen-utca 27.

Tízta üvegeket állandóan veszünk. Fűszerkereskedelmi Rt. Piac-utca 41.

Csapó utca 67. Bálint József asztalosnál butorok, konyhaberendezések raktáron.

Manicúrös kisasasszonyt, elsőrangú munkaerőt felvesz jó fizetéssel a Parfümerie Ilona Szent Anna-utca 1.

Irodai gyakornok, jó írással, felvétetik Adorján és Mandel fűszernagykereskedő cégnél.

Bejáró takarítónő november elsejére felvétetik Arany János utca 4., földszint.

Kifutó fiu felvétetik Róvész Lajos cégnél, Piac-u. 75. sz.

Intelligens német kisasasszony, minden üzleti ágban jártas, a kiszolgálásban nagyon ügyes, keres a vidéken megfelelő állást, segít a háztartásban, is „Szerepny igényű” a kiadó hivatala.

Kifutó fiut vagy leányt felvesz a HEGEDÜS ÉSSÁNDOR Rt. nyomdai osztálya, PIAC-UTCA 49

VEGYES

Aranyat, ezüstöt, briliánsot a legmagasabb árban vásárol Kátai ékszerkereskedő, Piac-utca 19., II. em. Telefonhívásra házhoz megy. Telefonszáma 624.

Hísőrendő berlini saphakészítés. Mindennemű civisapokák, gépell kalapok legszébb kivitelben készítenek. Finom sapkák kőszén is kaphatók. Széchenyi-utca 16., keresztpölöt.

Elektra elektrotechnikai vállalat. Cégtulajdonos Gold Sándor. — Villanyvilágítás, motorok, csengőberendezéseket, javításokat legjutányosabban készít. — Debreczen, Hatvan-utca 2., I. em. Telefon: 895.

Kun József kős és műszerműves, Széchenyi-utca 1.

Márványlap és gázkályha, alig használt eladó. Hatvan-utca 16. sz.

Bellezay kalapos Piac-utca 38., hátul az udvarban. Mindenféle kalapok javítását és festését elvállalom.

Elektromos gépek, villanymotorok dinamókat tekeresel, javít, vesz, elad, cserél. Villamos szerelési anyagokat és izzó lámpát a legolcsóbb napi árban szállít Földvári. Debreczeni Első Elektrotechnikai gyár Debreczen, Széchenyi-utca 55. Telefon 168.

Pálkakafőző üstök, mosó- és cserüstök készen legolcsóbban Mándoki rézművesnél, Arany János-utca 13. sz. Ócska vöröskereszt napi áron vesz. Tanulót felvesz.

Jó kősér házikoszt kapható Neumann, Jókai-u. 32.

Önt is érdekl! Bárhol hirdett áraknál olcsóbban készítt fényképeket Berzseki műterme, Piac-utca 38. sz. Próbálja meg!

Legolcsóbban fest és tisztít Weisz kélmefestő, Arany János-utca 9. Gyász esetén 24 óran belül készülnek.

Nickelezést, csiszolást vállal, kardok, műszerek stb. Pongrácz mulakatosság, Domb-utca 20. Tanuló felvétetik.

Kun József kős és műszerműves, Széchenyi-utca 1.

Ertesítés!

A Hegedüs Áruház november hó 15-én megszűnik, teljes árukészletét minden elfogadható áron elárusítja. Saját érdeke mindenkinék ezt a kedvező alkalmat kihasználni!

Teljes tisztelettel

Hegedüs Áruház
Debreczen, Piac-u. 47.